

CSURGÓ ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági — hetilap. Megjelenik minden vasárnap.
A „CSURGÓI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSULAT” ÉS A „CSURGÓI SEGÉLYEGYLET” HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona. Félévre: 4 korona.
Negyedévre: 2 korona.
Egyes szám ára: 20 fillér.

Felolós szerkesztő: **JÜNKER ELEK.**

Főmunkatárs: **ENGL GUIDÓ ISTVÁN.**

KIADÓHIVATAL:

Vágó Gyula könyvsajtója,
hova az előfizetési díjak és a hirdetések küldendők
A hirdetéseket jutányosan számíjuk.

Karácsony.

(*) Verőfényes, száraz téli időben köszöntött be karácsony angyala, csillogó arany leplében — kezében a megelégedés kelyhével, melyet ajkunkhoz szoritunk, hogy annál több béke és szeretet lopódzék szívünkbe az Istenember örömnepén.

Levetjük földi gyarlóságunk mézét csak egy pillanatra, hogy az emberi lélek a maga földöntúli ideálításában köszöntse Karácsony magasztos ünnepét. Rövid időre tavol tartjuk magunktól a rideg érdekhajszka küszködéseit, hogy annál inkább megértsük az isteni tant és rajongó szeretetünk annál inkább forduljon a betlehemi jászol felé, ahol most született az emberiség megváltója, Isten fia — Jézus Krisztus.

Magába száll a bűnös, akit vétke miatt számküzdött az egész társadalom és lelki gyötrelme közt ima száll ajkára, szemében köny csillog a megbánás könye — mit az utjában eltvelyedett hullat esengve az isteni kegyért. S leszall hozzá is Karácsony angyala, a szájalom és kegyelem legmagasabb isteni érzelmeivel, — s világosságot varázsol a sötét lélekbe, — jelezve, — hogy az Ur még a vétkesnek is gondviselő atyja.

Magába száll a jámbor is, kinek szívét nem rontotta meg az önzés az érdek, a világ ezernyi ember hitvány-sága.

Karácsonykor igyekszünk megszabadulni, levetni mindazt, ami az isteni tisztaság fogalmától eltávolíthatna bennünket, megtérünk — ajkunkon a szent igével, szívünkben ájtatossággal, a hitattal. S míg künn az elemi erők felkorbácsolva zudolnak fel ellenünk, hogy néptelenné válik az utca, a tér: addig mi családunk körében, a jól fűtött kemence mellett, a boldogság egy elragadott sugarával tápláljuk lelkünket.

S örvendünk szivből a Karácsony ünnepének; az apró gyermekek vígan ugrándoznak a díszes, csillogó karácsonyfa körül és halával gondolunk a Megváltóra, ki ennyi széppel, jóval lepte meg ártatlan sziveeskéjüket. Ez a gyermeki boldogság egészen átragad lényünkre és együtt örvendünk-vigadunk a gyermeknéppel és boldogaknak érezzük magunkat, mintha egy pillanatra elvonna szemünk elől az isteni kegy a háborgó tengert, — az élet tengerét az ő Charibdiszeivel, zátonyaival s milliói vérengző teremtményeivel, melyekkel oly gyakran találkozni vagyunk kénytelenek.

Boldogok vagyunk s nem tudjuk nem vagyunk képesek fölfogni, hogy

lehet még ember, aki nem volna legálabb oly megelégedett mint mi.

Pedig van! Nézzünk le a pince-lakásokba vagy föl a padlás szobákba s ki tudná még megmondani, hogy hová mindenüvé, ahol a fagyos hidegségben még egy kis fahasáb sem pattog a kályhában; ahol a száraz kenyéren kívül egyéb nincs a házban, ahol a gyerekhad nem ugrándozik vígan csillogó, aranyos-ezüstös díszű karácsonyfa körül, hanem a sötét, havas utcákon kóborol, csatangol és elmélázva néz be egy-egy ablakon, honnan a megelégedés világossága, fénye özönlik ki a rideg sötétbe, s érzi, hogy itt mindenki boldogabb, mint az ő kis ártatlan lelke, amely még sohasem tudott örülni, mert hisz — úgy látszik — róla még az Uris-tenke is megfeledkezett.

Istenem, hányan, vannak, kikre még Karácsony ünnepén se vár nyugalmas, kényelmes otthon, mert a nyomorúság, az inség még e szent ünnepen sem szünik meg. Ott ólálkodik, ott bolyong a küzdés mezején.

Ha így elgondolkozunk a világ sorja fölött, felsóhajtunk: Oh! bár senki se volna, kinek e szent ünnepen nélkülözni és szenvedni kellene.

Kezünket imára kulcsolva fohász-kodunk az eget Urához: Oh, édes Istenünk, magyarok Istenene, enyhítsd

A „CSURGÓ ÉS VIDÉKE” TÁRCÁJA.

Karácsonyi történet.

Irta: Engl Guidó.

Boldogok a szomorkodók mert ők meg vigasztaltatnak.

Karácsony! Mily édes érzés fogja el szívünket, ha e szép, az ünnepek e legkedvesebbjére gondolunk! Mily boldogok vagyunk már akkor is, mikor kedves kicsikéink számára készítjük a meglepetést, mert hisz már látjuk előre, hogy mily kipirult arcú, az örömtől ragyogó szemmel fogják nézni azt a szép karácsonyfát, azt a sok ajándékot, melyet a jó Jezuska irántuk való szeretetének kézzel fogható bizonyítékául ad!

Együtt lesznek mind, akiket szeretünk, s talán még a távolból is jó egy rég nem látott kedves vendégünk, ki menten minden gondtól, megfeledkezve az élet bajairól, küzdelmeiről, körünkben fogja tölteni a béke, a szeretet e magasztos ünnepét.

Karácsony előestéje van. A havazás megszűnt, a hó sima, fehér leple takarja a földet, az ég tiszta, s a csillagok oly szép fényben ragyognak felettünk, mintha mind megannyi gyertya volna a ki Jézus karácsonyfáján, ott fenn az égben.

Még sokan járnak az utcán, de nem lassan, sétálva, mint máskor, hanem sietve, hogy még idején hazaérjenek, s el ne készenek a csomaggal, mely a karácsonyi ajándékot rejti magában.

Egy egyszerűen, de izlésesen öltözött nő is éppen most jön ki egy üzletből, hol néhány szál kis gyertyát és olcsóbb cukor-darabokat vásárolt. Kis csomagjával kezében siet tovább, s a város zajos középpontjától távol, egy kis házba tér be. A szobába érve gyertyát gyújt, s első tekintete az ágyban fekvő kis fiúcskára esik, ki édes mosolylyal ajkán, talán éppen a kis Jezuskáról álmodik. Nézi, sokáig nézi és köny köny után pereg le arcáról. De hirtelen megfordul, letörli könyeit, hisz más dolga is van ma, mint sirni.

Előveszi a szekrényből a kicsi kis karácsonyfát, hozzá fog annak feldíszítéséhez, miközben fe-felcsillog szemében a boldogság halvány sugára, hisz édes kincsének, drága kis fiának készíti a Jezuska ajándékát!

Végre elkészült, s nézi az apró karácsonyfát, nézi a szegényes ajándékot, melyet alája tett, s szemé ismét könybe láb-bad. Visszagondol arra az időre, midőn még ő gyermek volt, midőn még a szoba menyegyzetig érő karácsonyfa ragyogott a számtalan gyertya fényében és szebbnél szebb, drágábbnál drágább ajándékok voltak alatta felhalmozva számára. Még tavaly is másképp volt, mikor férjével együtt ülték meg a boldog karácsonyt. De most, — most, mikor

mindenki örül, mindenki boldog, — ő egyedül szerencsétlen, elhagyatott.

Mikor férjét a gyárból elbocsátották, egy távol fekvő városba mentek. Itt férje irnokai munkával kereste kenyerét, várva s remélve három hosszú éven át jobb állást — hiába. Két hónap előtt ment el, hogy személyesen nézzen körül, s akkor ide küldötte őt kis fiával, vissza abba a városba, melytől nem messze szülei gazdagságban, fényben élnek, míg ő nélkülöz. — Vajjon mit vétett ellenük? Miért fordultak el tőle? — A régi történet ismétlődött itt is. A gazdag gyáros egyetlen leánya megszerette a szép gyárvezetőt, ki azonban noha becsületes, szorgalmas ember volt, abban a nagy hibában szenvedett, hogy szegény szülőktől származott és csak saját erejével, tehetségével küzdötte fel magát.

Elgondolkodik és könyei sűrűen hullanak. Erővel kell visszafojtania a hangos zokogást, hogy fel ne ébressze kis fiacskáját, ki még mindig mosolyog és álmadik boldogan a kis Jezuskáról.

Az imakönyvre esik most tekintete, s előveszi, hogy abban vigasztalást keressen. Felüti s éppen ez a bibliai mondás ötlük szemébe: „Boldogok a szomorkodók, mert ők megvigasztaltatnak.”

Ugyanezen időben a gazdag gyáros és neje együtt ülték a fényesen berendezett szobában. Lehagolt volt mindkettő, nem örültek a küszöbön levő karácsonynak. Végre

FERENCZ JÓZSEF KESERÜVIZ

az egyedül elismert kellemes ízű természetes hashajtószert.

e nép sorát! Karácsony ünnepén hogy ne legyen éhező szükölködő!

S a kik tehetik, gondoljanak felebarátjaikra, kiknek a sors csak megpróbáltatásokat, de szűken vagy éppen nem juttat a boldogságból. A Megváltó meghallgatja imáitokat, ha igaz hivei vagytok és követitek tanait, melyeknek legszebbje: a jószívűség, könyörületesség tana.

Gondoljatok e szép napon hazatokra is! Nézzétek mennyi vésszel szállt szembe mennyi küzdelemből került ki diadalmasan s mennyi keserűség búbanat érte már, — mégse tagadta meg sohasem Istenét, nem is hagyta el Istene soha, — most se fogja elhagyni.

Tegye meg mindenki, ami tehetőségétől kitelik: segítse, gyámolítsa szerencsétől elhagyatott embertársait, hogy a Megváltó, a béke, a szeretet ünnepén ne csak álmodjanak a boldogságról, hanem jusson is nekik belőle valamicske!

Morál és büncselekmény.

Irta: Weiss Endre.

Korunk a humanizmus aerája. Az eszmék, melyeket az encyclopaedisták a XVIII. század végén többszázados absolutizmus után az emberiség elé vetettek, nem voltak újak. A szabadság, a testvériség mint eszme, mint vágy feltétlenül létezett már az ő felépésük előtt is, s ez eszmék tán oly régiek, a mily régi az emberi társas életben fellépett birvagy és hatalom — egyrésztől. s az emberi társadalmat átható nemesebb érzület — másrésztől. Az első ellen, az utóbbi segítségével védekezve kellett, megszüleszenek ez eszmék, melyek azóta az emberiség mozgató elemeivé lettek, s csak létalakjuk volt a különböző időkben és országokban éltető hol erősebben, hol gyengébben nyilatkozván meg, de nem volt soha oly sötét börtön

tön melynek legmélyebb zugába is ne hatolt volna be ez eszmék egy-egy fénysugara.

Nem akarom azonban a humanizmus ezen alapvető eszméi fejlődésének korszakait és főbb phasisait feltüntetni, nem lévén ez a célom. Lehetetlen azonban észre nem venni a haladást, mely e téren napról napra nyilvánul, s mely teljességének erejével és érdekességével állandóan foglalkoztatja a civilisált egyént, társadalmat és államot.

Az államok ezerféle jótékony intézetet állítanak fel, a nyomornak a legkülömbözőbb módokon sietnek orvosolására, a népnevelés fokozásával pedig ezernyi ezer bűnnek elejét veszik, s mindezzel a humanizmus nemcsak ügyét szolgálják.

Van azonban egy funkciója az állami életnek, hol a humanizmus nyílt gyakorlásától — ugyan e téren is tetemes javulás constatálható — legújabb évtizedekig még mindig fáztak a legliberalisabb és az ezzel — azt tartom — szükségkép együtt járó leghumanusabb államok is, mely téren nem a törvény anyagi intézkedései, hanem az állampolgárok érzelmeire és meggyőződésére való hivatkozás volt hivatva a jeget megtörni.

Az államélet ezen ügyköre a büntető igazságszolgáltatás.

Hogy úgy a büntető Codexek mint a perrendtartási törvények a liberalizmus és humanizmus terén Voltaire és Diderot fellépése óta óriási haladást tettek, erről szólnom is felesleges. A modern államok törvényei ma — kétségtelenül elég liberálisak, de — miként minden törvény — nem kellőleg simulékonyak az élet ezerféle követelményeihez képest.

A törvényszakaszok merevségén az esküdszékek volnának hivatva segíteni. Hogy az intézmény beválik-e, vagy sem, olyan szakkérdés, melylyel itt foglalkozni nem volna helyén való; hogy azonban jótékony hatását nem egyszer tapasztaltuk, elvitatni még az

esküdtek esküdt ellenségei sem fogják. Az esküdszékek hatásköre azonban nem terjed ki a bünesetek összes kategóriáira, miért is a hidegen fontoló ész szava mellett nem szerepelhet a sziv melege teljes hatályával az összes büntetői ítéletekben.

Nem minden büncselekmény rugója ma már az elvetemültség, vagy a szesz hatása, avagy a civilisatio hiánya vagy túlalacsony foka.

Ott találjuk ezeket: kívül, ezektől különváltan, tehát nem ezek mellett éppen az emberi morált is, mint a törvényszakaszokba ütköző büncselekmények elég tekintélyes részének kutforrását Vajjon elvetemült-e a férj, ki hűtlen nejét megöli? Vajjon elvetemült-e az apa, ki leánya csábítóját félholtra veri? Vajjon elvetemült volt-e az a leány, a ki anyja üzelmel feletti szegyenében magát a vasut vonalra, a gőzös kerekéi elé vetette és ezáltal a pályatestet rongálta? De kit udná az ily esetek számát kimerítőleg felsorolni?

Büntető törvényünk — mint minden más európai hasonló törvénykönyv is, tartalmaz ugyan egy oly határozományt, melynél fogva nem számítható be a cselekmény annak, tehát nem büntetendő az, a ki azt öntudatlan állapotban követte el, vagy kinek elme-tehetsége — tette elkövetésekor meg volt zavarva és e miatt akaratának szabad elhatározási képességével nem bírt; — e határozomány azonban éppen a fenthivatkozott cselekményekre vonatkozólag kielégítőnek nem tekintendő.

Nem tekinthető pedig ilyennek főleg két okból. Első sorban, mert egy kalap alá foglalja azon eseteket, melyekben a felmentési ok akár a pálinka élvezetétől, akár valamely beteges mániától vagy bármely pervers okból megzavart elme-tehetség, és a melyekben ugyane zavar oka sokkal ideálisabb, sokkal tisztább, összehasonlíthatatlanul nemesebb felháborodás éppen az előbb már példákkal is illusztrált morális affectió. Második

megszólalt a nő: „Én azt hiszem,“ mondá „hogy nem szabadott volna oly könyörteleneknek lennünk egyetlen gyermekünk iránt. Feri jelemes, szorgalmas ember volt, s hidd el, többet ér mint holmi könnyelmű, pazarló nemes urfi, ki első sorban a pénzt, s csak aztán szerette volna leányunkat. S nem érzede magad is Feri hiányát? Mennyi bajt, mennyi gondot okoz nekéd a gyár, mióta ő nincs annak élén! Ha már másért nem hát saját érdekünkben is vissza kellene őt hívunk, bármit mondanak is ismerőseink, kik nem is minket, hanem csak vagyonunkat, lakomáinkat szeretik és becsülik. Különbeu elhatározott szándékom leányommal élni, már nem bírom tovább így. Elég volt az a két szomorú karácsony. Vagy mond meg őszintén, nem bánt-e téged is ez elhagyatottság, különösen most, mikor mindenki kedvesei körében tölti e szép ünnepeket, s mi csak ülünk busan, csendes szemrehányásokat téve önmagunknak?“

Nagyot szíppantott szivarjából a gyáros, aztán egyet köhintve így szól: „Hát hiszen igazad van, mert én is érzem hiányát leányunk szeretetének, s neki meg is tudnék bocsátani; de férjének annak a büszke, követelő embernek nem. Vagy már elfelejtetted, hogyan beszélt, mikor két hónap előtt itt volt? „Uram, én nem jönnék könyörögni, ha csak magamról volna szó! De nem bírom nézni nőm bánatát, annak a szomorúságát, kiért véremet is odaadnám. Kérni jöttem nőmért és kis fiamért, de magamért nem! „Hát ez beszéd? Így akarja ami jóindula-

tunkat megnyerni? — Nem bánom, leányunkat hívjuk haza — ha biztosan tudod, hogy itt van a városban, s mint mondtad egyedül. Azt hiszem férje, az a jó madár látta, hogy tőlünk nem számíthat már semmire, s azért elment úgy, hogy vissza sem tér többé.“

A szomorú asszony ott az egyszerű szobában imakönyvére hajolva ült még mindig gondolatokba merülve. Nem sirt már, lelke megvigasztalóított és csendes megnyugvás tért szívébe. Egyszerre csak léptek halatszanak, az ajtó nyílik, s üdvözlés helyett e szavakkal lép be férje: „Kaptam alkalmazást, angyalom, vége a nélkülözésnek!“ Oh mily boldogság töltte be szívüket, mily öröm sugárzott a nő szeméből, melyből csak az imént patakzottak a bánat könyvei!

A kis fücska is felébredt a zajra, s meglátván apját, nyújtogatta feléje kezecskéjét és, csókolgatta ölelgette, kit oly rég nem látott. — Mig így egymással voltak elfoglalva, nem is hallották a kopogást az ajtón, s azért nagyot néztek, midőn betoppant János, a gyáros kocsisa, ki egy kis levélkét hozott. „Édes lányom, tudom, hogy itt vagy a városban, János meglátott és kikutatta lakásodat. Azt is megtudta hogy kis fiaddal egyedül vagy, azért jöjj velem most azonnal s töltsd szüleidnél az ünnepeket. Azt hiszem kettőnknek sikerülni fog atyádat — ki merre álláspontjából már engedett — rábírnunk, arra is hogy Ferivel kibéküljön. Szerető anyád.“ Nem is gondolkodtak sokáig, hanem felültek a szánra és mentek a várostól félóránnyira fekvő gyártelepre.

Midőn odaértek, kis fiát karjára vette s férjétől követve sietett fel a lépcsőn a fiatal nő, ahol anyja már várta, ki szótlánul, könyek közt zárta karjaiba a kicsikével együtt, s szívesen üdvözölte vejét is, bár őt nem várta. Mindamellet nem látta tanácsosnak mindjárt urához vezetni őt is, mert az, nem lévén erre elkészülve, talán hidegen fogadná, ami mindnyájuknak rosszul esnék. Azért a szomszédos szobába küldte addig, míg az öreg urat sikerül megengesztelni.

Amint a fiatal asszony kicsikéjével és anyjával az ebédőbe lépett, atyja látható meghatottsággal ment eléjük és üdvözölve leányát, azonnal kipakoltatta a kendők közül kis unokáját, ki nem tudta felfogni, hogyan került ő ily fényes helyre, s majdnem elkezdett pityeregni. Örömtől sugárzó arcai nézte a gyáros a derék kis fiut, elkezdett vele beszélgetni és rendkívül gyönyörködött a kis kopé ügyes kérdései — és feleleteiben. Majd oda vitte a hintaszékbe, térdére ültette, hintálgatta, nem is törődve feleségével és leányával. Egyszerre csak nagyot nézett, mikor kis unokája anyja felé fordulva így szól: „Édesz anám! Ez az az öreg papa, ki nem szejeti a papát?“ A fiatal asszony zavarba jött, s nem tudta mit feleljen. „Dehogy nem szeretem“ mondá helyette a gyáros, nagyot csókolva a kicsike csacska ajkára. „Hát méjt nem ejeszi be?“ kérdezé tovább a kis fiú. „Miért nem? Mert nincs itt“ felelé a gyáros. „De itt van!“ kiáltá a kicsike, s szalag leugrott az öreg ur térdéről, s futott, hogy atyját megkeresse.

sorban pedig azért nem, mert az ily cselekmények akkor is az ugynevezett excusable esetek, a mikor az öntudatlan állapot, vagy az akarat szabad elhatározásának hiánya nem is bizonyítható.

Az ellenvéleményen lévőkhöz csak azt a kérdést bátorodom intézni, vajjon fegyházatérdelem-e a férj, ki neje hűtlenségét alaposan sejtve előre fegyvert vesz magához, s mikor gyanúját beigazolván látja, azzal neje öntudatosan életét oltja. Szeretném azt az esküdszéket látni, a mely ez esetben a bűnt kimondaná.

Feltétlenül szükségesnek tartom tehát mindazon esetekre, melyekben a cselekmény rugója éppen e moralitás, részben a felmentés — és részben egy egészen enyhe és külön büntetési nem és tétel törvényes megállapítását, mert hogy az ily cselekmények elkövetői nem ülhetnek a betörőkkel és váltóhamisítók közös börtönben s nem részesülhetnek ez utóbbiakkal közös bánásmódban, ezt azt hiszem minden humanus gondolkodó be fogja látni.

Bírósági gyakorlatunk e téren kielégíthetőnek mondható; de mégis megtörtént a közelmúltban, hogy egy 17 éves leány, ki a feletti szegénységben, hogy özvegy édes anyja szeretője kedvéért váltót hamisított, pénzt lopott és így fegyházba került, magát a mozdony elé vetette, jogerősen elítéltetett, noha a pályatest és a vonat csak veszélyeztetve lett és emergens kár nem történt.

Ismételjük, az esküdszékek sokat tehetnek, de az említett értelemben törvényszakaszkivánatos. Nem kívánjuk mi a hűtlen házastárs szabad megölhetésére egyenesen felhívó francia és belga törvény utánzását, hanem igenis feltétlenül üdvösnek tartanók ama szabály tételes megállapítását, melynek lényegét fentebb kifejtettük.

Hogy az a „morálbűnös“ 17 éves leány miért élvezze a fogházi casinozást, és miért kerüljön ki onnan tes-

Feri látva, hogy most már nem lehet tovább elrejtőznie, kijött a szobából. Mikor a gyáros megpillantotta, mosolyogva fenyegette meg nejét és leányát, s őszinte örömmel ölelte keblére vejét. A boldogság fényes sugára ragyogott a fiatal asszony szemében. midőn karját férje nyaka köré fonva így szolt: „Boldogok a szomorkodók mert ők megviszátlanak.“ Most kitérte a gyáros neje a másik szobát, a mennyezeteig érő karácsonyfa ragyogott számtalan gyertya fényében. Volt alatta sok szebbnél szebb ajándék; a kis fiu nem győzött bámulni s csak nagy biztatás után mert hozzányulni. A gyáros távolabb állt, s a földre szegezé tekintetét, mintha nagyon gondolkodnék valamin. Egyszerre csak odalép vejehez, s ennek kezét megragadva így szolt: „Ne csodálkozzatok azon, hogy tőlem nincs ajándék számotokra a karácsonyfa alatt, hiszen tudjátok, hogy erre a meglepetésre nem voltam elkészülve. Hogy azonban mégis fűződjék emlékek a boldog karácsonyesthez, vedd tudomásul, hogy e perctől fogva te vagy a gyárura — én nyugalomba vonulok.“

A család, melynek szívét a legboldogabb érzések tölték be, némán állt a karácsonyfa körül. A béke a szeretet angyala lebegett fölöttük, s meghatva nyugodott tekintetük a karácsonyfa csucsára alkalmazott eme szavakon: „Dicsőség Istennek a magasban, s békeség a földön a jóakaratu embereknek.“

tileg és szellemileg degradálva és miéért tanuljon „dalt“ a kitanult bűnösöktől, miért legyen belőle immoralis büntelen lény, vagy — a mi sokkal valószínűbb, immoralis bűnös, vagy — végső esetben — morális érzete teljes erejével miért bírja rá inkább az öngyilkosságra, mint a gonosztevők társaságába jutásra, — mind olyan nyílt kérdés, melyre megnyugtató választ csak is a kifejtett értelemben kívánt törvényes intézkedés nyújthat.

A humanitás jegyében élünk, az új század minden érdek-és latharc dacára a liberalismus századának ígérkezik, reméljük tehát a legjobbakat!

Jégvirágok.

I.

Ezüst lombot tűz a tél a fára
Ködből int a halvány nap sugára.
Köd-takarta képedet az égen,
Félséges nap gyönyörködve nézem.

Máskor úgysem nézhetek beléd te
Dicső félség, minden élet élte!
Most hogy könnyű szürke fátyol főd be,
Fényes orcád igézőbb a ködbe.

Óh, te fénylő lantosa az égnek,
Lángjaid most szelidebben égnek,
Nem vakít most fényed, nem o y hön ég.
Olyan mint a szerényebb dicsőség.

II.

Téli napnak biborszín lemente
Dicsőséges szép halált jelent-e?
Rózsás fényben mosolyg vissza rája,
Mit dicsően megfutott a pályá.

Szép szemei tündér csillagoknak
A szívembe biztatást ragyognak...
Mig halvány hold az ég azurján
Halk csodás dalt pengtet ezüst hurján

(Kaposvár.)

Hollósi István

A tudomány és a nő.

— A „Csurgó és Vidéke“ számára —

Irta: *Khármión*

Amerre lépünk amerre tekintünk: újítás mindenben. Hadat üzent az új század szelleme a réginek, s nem az a jelszó: töröljük a rosszat hagyjuk meg a jót, de pusztítsunk mindent, ami régi, ha jó is, s partoljuk az újat, ha gyatrább is amannál. Így létesült a secessió; bár eleinte ellenségek is akadt, az emberiség ama rossz szokása által, hogy ne szálljunk szembe a közeve eménnel, ne hogy kevésbbé művelteknek lássunk, mint a többiek. Seccessió az egész világ. A szeretet, a szelidség megtestesülése, a régi világ ideális asszonya eltűnik; a szerető nő, az önfeláldozó anya, szorgalmas, gondos háziasszony helyét elfoglalja kicsinyesként egy másik, ki nem oly tökéletes mint a régi, de mert újabb, vonzóbb is és érdekese.

A férfi, aki arcának véres verejtékével keresi kenyerét, napi fárasztó munkáját jól eső tudattal hagyja abba, s a házi tűzhely melegénél szerető feleség, gúgyogó, apró gyermekek körében feledti az élet küzdelmes harcát, s felfrissülten, új erőt merítve találja a holnap. S hogy lesz ez ezentúl? Az asszony együtt farad a férjével. S a gyermekek? Ez édes ártatlan babák?

Hogy fognak fejlődni, hogy nőnek fel, idegen fizetett cselédek gondozására bízva, nem érezve melegét az anyai szeretetnek, melyet úgy szomjazik, úgy kíván az ártatlan gyermekedély. S ha kimertülve hazajön a férj s a nő vajjon mit találnak? Othont? Nehezen. Szurtos képtű maszatos gyermekek jönnek eléjük, de nem ugrálnak repeső örömmel szülőik nyakába, s miért is.

Egész nap idegen személyekre bízva, ha nem is szeretik, de megszokják őket, s a munkából haza térő szülők elé is csak szokásból mennek, hisz megérkezés után nem veszik szeretettel karjaikba a kicsinyeket hogy eljászanak velük pár órát. S hogy is tehetnék? Az erős szellemi munka után egymásnak panaszolják a nap fátalmait, az élet küzdelmeit, s feledik, hogy az élet szakadatlan munka és tudományszomjból nem állhat, szerezhetnek velük hírnevet, rangot, vagyont, de mindez mit ér, ha nem melegíti a szeretet éltető sugára, mely nélkül boldogság nincs is a földön? — Ha a természet a létért való örökös küzdelemre teremtette a férfit, adott munkakört a nőnek is. szépet magasztosat, s vajjon lehet-e jólesőbb tudat mindene lenni egy kis családnak, me y a mind nségben egykét homok szem ugyan, de nekünk egy egész világ; s lehet e szebb feladat mint melegítő napja lenni egy ilyen világnak? — Igen tanuljon a nő is, legyen fenkölt lelkű, művelt, de a tudományt ne helyezze sohasem a szeretet fölé, melyet drága kincsül adott neki az ég. Igen, tanuljon a nő, de ne tűzze ki a tudást életcéllul, ne szálljon ki sikra az erősebb nemmel s ne vetélkedjék annak tudásával. Ne higgyék a nők, ha önkényt elismerik a fölényt, hogy tán ők a vesztes fél, mert, ha harcra kél a szív az ésszel, vajjon legtöbb esetben melyik lesz a győztes? Azonban sajnós dolog, ha szív és ész egymással harcolnak, hisz az Ur rendelete, hogy egymást támogatva, egymást kiegészítve haladjanak az életnek éppen nem rózsás utain. Ha ez a kettő egymás ellen kél sivataggá változtatja rózsaberkeit, mig együtt haladva a pusztában is lennek zöldelő oázist.

Nekem is van egy parányi kis lányom, még azt sem tudja mondani: papa, mama. De ha hallom édes csengő kacagását, ha rózsás ujjacskáit szopogatja picinke szájában, ha nagyot cibál apuskája szakálán, s szétborzolja cukros kacsóival frizuráját, hálát adok Istennek, hogy nem teremtett engem olyan külön lénynek, ki reform ruhában, a pápaszemmel szemén jár az egyetemre, küzdve egy semmiért, melyet dicsőségnek neveznek, s melynek fénye van csak melege nem, s álmában sem tudja, mi az a boldogság.

Ha a Jó Isten nagyra növeszti pici kis lányomat, inkább feláldozom magam, s leszek vizözönelőtti adomák céltáblája; *anyós* de az én kicsi lányomból nem lesz egyetemet járó tudós kisasszony soha.

Az élet.

— Wellington —

Rövid az élet,
Hosszu a sir.
Hervad a babér,
Muló a hír.

Hervad a virág,
Köröje áll,
Örömünk holnap
Bánatra vál,

Nincs semmi örök
A nap alatt,
Az is alig kél:
Már leha'ad.

És üdvössége a
Szerelemnek:
Csak addig tart, mig
Eltemetnek.

Béldyné Haláss Margit.

Eltévedt lelkek.

— Nagyvárosi életkép —

A „Csurgó és Vidéke“ számára írta

Romhányi Sándor.

Szegény leányka! Mikor még bokáig erő ruhában járt, vidáman csacsogott társnőivel a mindennapi élet kedves örömeiről, mert akkor még oly rózsaszinben látta a világot maga körül, hogy ifju karjában szélté-

ben hosszában szerette volna átölelni. Mikor pedig az első hosszú ruhát vette magára, egyidőben evvel egy papírt is nyomtak a kezébe, hogy „Keress most magadnak evvel kegyeret!“ S akkor boldogabb volt, mint valaha, mert azt hitte hogy ő evvel valami.

Csalódott A tapasztalat arra tanította hogy az embereknek, ha valami lenni akar, nemcsak az a papír kell, hanem sok előkelő ösmérős is; s a szegény leányka akkor elszomorkodott, mivelhogy neki senkije sem volt.

Elment a helyszerzőhöz.

Jó hely volt, valóságos otthona az elhagyott árvának. Lehet, hogy csak az árva szív talált oly hamar vigasztalást az előzékeny társaságban, de ebből a szeretetből, melyet környezetében látott, boldogságot merített fajó szívének.

Az öreg ur, a kedves jó méltóságos úr, jóságos szavaival s szíves bánásmódjával, feledhetetlen apjára emlékeztette, aki úgy szerette őt s egy öreg, szelidlelkű tanárjára, aki csak a nevéen szólította, így: szép Irénke.

Oh, mily kegyes is volt a méltóságos úr! Ha simogatta szép szőke fejét, mint saját gyermekének, oly szeretettel beszélt hozzá. Igért neki szép fülbe valót, olyat, milyent a kis lánynak vett; új ruhát, olyant mely a szép kisasszonyt megillette; szóval sok szépet és jót. Persze a méltóságos asszonynak nem volt szabad erről szólnia, kicsit fukar asszony, no de miatta csak nem tagadja meg magát a méltóságos úr jó szíve!

Irénke azonban szeretettel simult a méltóságos asszony közelébe is. Az is jó volt hozzá, előzékeny és leereszkedő, de olykor hideg és kimért, feszes és idegen. Nem borulhatott a nyakába, mint egykor anyjának, nem csókolhatta meg, mint a szülőket szokás, öröme bánata sem érdekelte, előzékenysége csak köteles udvariasság volt a művelt cseléddel szemben. Az fájt neki legjobban. Ha csöndes esteiken visszavonult kicsiny szobájába, nem egyszer fakadt sírva szerencsétlen sorsa fölött.

S akkor vigasztaló anyjaként jelent meg oldala mellett egy jóságos öreg ember, ki szelid szavával leszáritotta bánatkönyveit.

Ez szilárdította meg lelkében a legnemesebb erényeket: a hitet, reményt szeretetet. Hálásan emelte kezeit ajkához. Az öreg azonban kiszabadította s magához ölelte a leányt.

A leány elszedült az öleléstől. Ez nem volt az az ölelés melyben szerető apa részesei szerencsétlen gyermekét.

Az öreg szemében van szenvedély tüze lángolt, ajkain kaján mosoly vonaglott. Tekintetével fölfalni szerette volna a szép leányt. Ez azonban undorral fordult el tőle.

— Menjen, menjen, méltóságos uram, menjen, én félek magával egyedül.

A méltóságos ur azonban nem állhatott ellent a kísértésnek, még egyszer megölte, de a leány durván lökte el magától s csak akkor hagyta magára a szerencsétlent a vén bűnös.

A hajnali szürkület halvány sugarakban tört a függönyön át a kicsi szobába.

A szegény leány kinosan vergődött párnái között. Rémes álmai ébren is kísértetek szeméi előtt s imában sem talált megnyugvást nyugtalan lelkére. Szívében megtört a remény, csalódása elfojtotta a szeretetet, amit joltevői iránt érzett. Csak hite nem ingott meg, az erősen élt csalódott lelkében mint a becstület melyet nem áldozott föl csábító ígéreteknek, könnyelmű esküvésnek és semmi erőszaknak, semmi kincsért.

Szívéhez ölelte anyjának drága képét s ahhoz fohászokodott.

— Anyám, anyám, könyörögi érettem!

Aztán összeszedte azt a pár ruhadarabot, melyet idehozott ebbe a nyomorult házba s mielőtt a reggeli napsugár felébredtette a házbülieket, elhagyta otthonát, hogy sohasem térjen oda vissza.

Amilyen széles a világ, olyan széles annak a szegénynek, akinek nincsen senkije, kinek nincs hova szeretettel hajtsa le fáradt testét, ha kimerül az élet küzdelmében.

Templom előtt vezetett az utja. Szívében reménysugár támadt: ez az a hely, mely vigasztalást nyújt az elhagyott lelkeknek. Betér, — hogyne térne be — hogy leborulhasson az Isten képe elé s tanácsatlanságában erőt kérjen egy küzdelmes élet bizonytalan jövőjéhez.

Az emberkézépítette templom azonban határt szab a legszentebb imának is. Bűnös emberkéz őrzi azt is; embernek a nagyvilágban vágyai vannak, melyeket föl nem áldozhat egy szerencsétlen lélek céltalan vergődésének.

— Hat óra van kérem, a templomot be kell zárni tessék reggel jönni.

Persze, persze hogy be kell zárni a templom kapuját. Hogy is kívánhatna valaki, hogy miatta hagyjak nyitva!

Megy a szegény leány, megy ki a szabad templomba, hol az Isten tiszteletére nem szab határt a korlátozott emberi elme. Oltára az az egyszerű kereszt, mely az anyja sírján diszeleg, papja a tiszta lelkiismeret, mely áhítozott imára kelti a csüggedő szívet.

A jó Isten az igazi fohászokat mindig meghallja. A csipős őszi szél, mely a hervadó lombok között mindig fujdogal, magával hordja a megváltó boldogságot...

... Régi történet, közönséges véggel, mely ezerszer és ezerféleképpen ismétlődik a nagy társadalomban: egy szegény árvaleány kit szerencsétlen sorsa a csábító ördög karjaiba vezet s míg annak újjából megszökik, aljas gyanúsításokkal üldözik ki a bűnös árnyékvilágból...

Illatos csipkekendőt találtak a méltóságos ur kabátjában. Honnan is lehetne az mástó mint attól a bájos szemelytől kit gyereknevelés ürügyeül hozott a házhoz. (Persze csak most ahogy a madarka kirepült, akadt meg a méltóságos asszony a kálitkán).

Semmi kétség többé, hisz minden elene bizonyít: tolláról ismerni meg a madarat. Cifra ruha gyémánt ékszer, elhagyott oklevél, nem ellentmondanak-e a jóvaló nevelőnőnek? Corpus delicti az öreg ur hűtlenségéhez...

... A válpör a méltóságos asszony javára dőlt el. Hiába is tagadott az öreg ur, csak vén rókát látott benne mindenki aki rosszul kieszelt ravaszsgal port akart hinteni a világ szemébe.

Utolérte őt a büntető igazság. Szégyenérzete az emberek gunyos tekintetei elől kihajtotta őt a szabad természetbe melynek enyhet nyújtó illatos ámoszférájában keresett kárpótlást füstbe ment terveiért. Ez az a világ, melyet az elfásult és ártatlan szíveknek egyaránt teremtett a jóságos Teremtő.

Oh, ha most itt, vagy valahol féltre a lármás világtól, egy csendes falucska nyugodt társadalmában együtt lehetne avval, kit ölte alkonyán szeretett meg bohó szerelemmel! Neki azonban bűn volt a szerelem s büneért bűnhődés érte.

Ösztönszerű vágya kicsalogatta oda hol nyugodt hangu atot sejtett ábrándos lelke: a temető csendes útjaira melyek mellett tavaszi napsugár fakasztotta virágok diszelegtek a sírokon.

Elhagyott, kopár siron akadt meg a tekintete. Az esőmosta feirásból annak nevét betűzte ki, kit fényben pompában, viruló egészségben szeretett volna viszontlátni.

S könnyeivel áztatta a korhadtt keresztifát.

— Oh, én bűnös ember!

A mi történetünk.

Egy dalt hallottam édes ajkról,
A melynek tárgya semmi más,
Mint az, hogy minden, minden egyes
Csillagvizsgáló babonás.

Ha ez igaz, hogy minden tudós
Epedve függ a csillagon,
Ugy csillag tudós vagyok én is,
Ha rád tekintek, angyalom

Szép nyári este láttalak meg,
Szívemnek édes angyalát,

S e percbe édes ismeretlen
Villám cikázott rajtam át,

És magamat, óh boldog érzés,
Csillag tudósnak képzelem,
Amint epedve, vágyva csüggök,
Kis angyalomnak szép szemén.

R. Veress Imre.

Mozgofényképek a csurgói jégről.

Irta: Halifax.

Igen, élvezünk, Élvezzük a legszebb s legegészségesebb sportok egyikét. Míg a szegény ember panaszkodik, fazik s összehuzza nyakán rongyos gunyáját, miben majd meg eszi a dermesztő hideg — addig mi, kik meleg prémes gallér mögül uevetjük az idő erőszakoskodását, örülve a várva várt hidegnek, kipirult arccal sietünk a korcsolya-pálya felé.

Kint lobog a kopár fa csucsán a vörvörös zászló, annak a nyomán pedig rendezsen a forradalom úti fel a fejét.

Oh... kötött, himzó asztal, kanál, könyv, teata, toll. Varroda iroda, tanár, principális — ellenetek szól a harci dal. Le veletek.

Eléggé zsarnokoskodtatok eddig s pár óráig a feledés fátyola takarjon benneteket. Hallja a zsarnok a dalt, látja a lengő lobogót; hül a vére, csápad és akarva — nem akarva... enged. Mi pedig, az erőszakos nép, kacagva rohanunk a tükörsima jégre.

A fohadiszálláson füstölög a kémény. Fekete a füstje, mint a Tuske, ki rakja oda bent a tuskét a lobogó tüzre és áraszt az obliós kályha meleget szerzetesét. Ez a kedves mamák és gardedamok tanyaja. Itt telepszenek le a lócán és a homályos ablakon keresztül árgus-szemekkel őrzik a rájuk bízott kis forradalmárokat, kipirult arccal, kacagva siklanak tova a jégen. A hadfiak, a lovagok — némelyiknek még a lélekzete is eláll, hisz oly örömmel, boldogsággal szorongatja a máskor érinthetetlen kis kacót. Égyet gondol s messze az avatatlan fülektől kifejezi szíve titkos óhaját és a leányka pirul, nevet s ügyesen siklik tovább. Hiába eles a gardedám szemé, itt felnem fedez vele semmit s nyugodtan folytatja a megkezdett kritikát.

Én is felállítom hát a fotográf masinámát s jönnek a csó elé az egyes, majd páros alakok;

Itt is immár az első. Férfi, — legalább annak látszik, hisz még az orrán cvikker is eklendezik. Igen, ő a leglelkesebb tagja az egyletnek. Az irodában, ott üthetik a nyomát, amiut hallom fizetésének felét minden elsején levonják. Délután odabeun láthatatlan Alighogy letette a kanalat, szalad a fényes nikkal korcsolyáért. Ezekre büszke, mintha saját tulajdona volna. Mihelyt lábán a fényes vas, büszkén száguld tova, de csak úgy egész közönségesen. Saját vallomása szerint a „bögni“, „magas“ neki. Emmiatt elvan egy kissé keseredve — míg hölgyet nem lát, mert akkor feled mindent s udvarol életre-halálra...

Utánna egy hölgy. Szép asszony, a haja szőke. Bámulatos, mily merészen korcsolyázik. Bögni-szepek, nagyok. Esni azonban még nem láttam, pedig hogy lelik várják s mily örömmel segítene neki száz kar is felkelni.

Megint egy hölgy. Fekete a haja s bogár a szemé. Mindég egyedül korcsolyázik, pedig tekintete hogy gyujt. Ha térje-ura volnék én biz kijárnék vele a jégre. Különböben van kísézője is, egy hatalmas négy lábú állat, elég arra, hogy „sakkba“ tartsa a merészebb gavallért.

És mégis van, kinek a komondor sem imponál. Egy ur, ki mindig a szép asszonyok körül jár. Valamikor, mint mondja, ő is jól korcsolyázott, most azonban csak szalad előre. Vele össze ütközni kész veszedelem. Holmi testi sertésért máris pörbe fogtak, mehetsége azonban hatalmas: „a véletlen“ A Tuskét ő tartja kordában, előtte az lehorgaszta fejét. Neki — ha jól tudom —

szabad jegy jár, hisz ő adja a hangot és ő számol be a napi hírekkel.

Hát ezek a parányi lábacsák! Tulajdonosuk egy kedves kis hölgy. Azt hiszem professzor is, tán azért mindég oly komoly? De szépen korcsolyázik, lassan, nyugodtan, mint a hogy én is szeretem. Kis nővérkéjével, majd egy másik kedves kis hölgygel korcsolyázik, ki csak rövid időre és későn jön a jégre. Tán valami „Latin“ vagy „görög“ óra tartja vissza? Kis hölgyem, hát kegyed nem teljes forradalmár? Miért nem csapja könyvét pár perccel előbb a sutba; hisz úgy várják, magácskát.

Itt két nővér, mint jó testvérekhez illik, egyforma ruhába. Egyiknek nagy barna szemei; másiknak termete remek. Ok járnak legmesszebből fel a jégre. Van is nekik külön székjük s felváltva pihenik ki rajta az ut fátadalmait.

Ismét egy férjes urhölgy, kinek egy kedves kis publikája is van otthon. Férjétől, terminust kap s ha az idő lejár, látszólag zúgolódás nélkül, belsőleg azonban, azt hiszem, nem oly szívesen esatoltatja le korcsolyáit. A nagyságos asszony is szépen bógúzik s ő az egyedüli, ki engem is szerencsétlen egy-egy tórral.

Társnője egy urhölgy, ki néha mintha mélabus volna. „De jobb is volt tavaly“ — hallom tőle néha-néha s unottansiklik ide és tova.

Ime egy fess pár. Férj és feleség. Szépen köröznek s azt hiszem, hogy a férj alkalmazkodik a feleséghez. Oket látva, gyönyörködik a szem s titkos vágy kél a szívebe: „Páros élet a legszebb a világon.“

Még egy pár. Mig ott szöke, itt barna a férj. Ő is kijár feleségével a jégre. S mig itt néha-néha a nagyságos asszony marad otthon, addig az előbbi párnál a férj marad el s bajlódik a nebulókkal. A ket szalma özvegy pedig együtt körözik tovább a jégen

... „Ich bin eine Wittwe“ dudolom a masinámba mikor feltűnik önagsága. Kedves nővéreivel jön s azokkal megy, de a jégen csak magányosan próbálkozik. Nővérei azonban mindig együtt vannak s azt hiszem, hogy ok passzióval kritizálnak, mert ajkukon mindig egy bizonyos hamis mosolyt látom őket.

Ugyancsak hamiskásan mosolyog az a selymes haju kis szöke baba is, aki maga varrta a pi-piros szoknyáját.

Óhó! De elsötétült a lencse. Ez oszt hatalmas alak. Ő az. Csupán csak 119 kiló. Egyszer jött csak el a jégre, büszkén, garral, hogy ha eddig nem, most majd látunk csudát. És mikor fent volt lábán a korcsolya, megroppant a nagy sulya alatt a terde. Egyszer csak „hopp,“ felocsant körülöttünk a víz s terjedt tova a jégen. Feltápaszkodott nagy kacaj közepette s az én kedves uram kívánszorgott szépen a placra s ott már biztos talajjal a talpa alatt eme sóhajra fakadt: „kihitte volna! Mikor még én is oly sugár, karesu legényke voltam!“ s nagy busan baktatott háza.

... Emmitt, ez már sikkesebb alak, „okszereán“ kezeli nem csak a gazdasági tudományokat, hanem a korcsolyázás művészetét is. — Múltó vetélytársa egy ifju férj, aki olyan ügyes bognizó, hogy a hölgyek majd szétkapkodják — 3 óráig, mert akkor leszerel, persze muszájból.

Hát a cvikkeres nyulánk ifju miért oly félnék? tiszser kell ógatni, míg a hölgyekhez mer csatlakozni. Bezzeg a princije már nem olyan „kéretős,“ csak az a baj, hogy ókelme ritkán található Csurgón. Hallom, portyájegye van a mávon, azért utazgat annyit.

Azám! Igy surraanak el masinám előtt a többi párok, mind szép, kedves s mi a jó jökedvel, örülnek a jégnek. Mily tüzzel, lélekkel hódolnak az egészséges sportnak. És mégis van egy két papa mama, ki zsarnoki hatalommal tartja otthon kedves kis lányát, pedig tudom hogy ók is mily örömmel tartanak velünk. De hát miért is tiltják meg nekik ez ártatlan, testet lelket edző kedvtöltést. Többet ér ez bár mi féle „Elixirnél.“ A fiatal vér pezseg s kívánja a mozgást, ne görnyedjenek mindig a fűtött szobában kedves hölgyeim. A papák ellenzése dacára is, kössenek korcsolyát. Hej! ha én lány volnék

még hozzá egyedüli lány, úgy táncolna a ház, ahogyan én fűtülnek.

Őnök pedig fiatal uraim, miért leledzenek oly téves hiedelemben? Ki mondotta, hogy ónök fölött már ejárt az idő? Ha hullik is néha-néha egy pár szál haj, az évek száma még csekély. A hivatalos komolyságon pedig nem esik csorba, ha hátón vagy orron esusznak is néha végig a jégen. Ne tegyünk annyira „Moderu,“ petyhüdt ifjak. Egy kis vér van még az ereken — hát gyertünk korcsolyázni!

Glosszák.

Eltöltöttem ifjuságom éveit
Elsírtam két szemem forró könnyeit;
Nem volt senkim, ki órködjék fellettem.
Talán nem is anya nevelt fel engem.

Fájdalommal teltek el az esztendőik.
Nem találtam igaz lelkű szeretőt;
Szánta sorsom az erdei madár is.
Mostoha volt hozzám még a vildy is

De megnyugszom sivár, rideg, sorsomba,
Mit használna ajkam minden panasza?
Beteg szívem ugy sem dobog sokáig.
Száraz földben ethervad a virág is.

Andronicus.

Ladiladilom. . .

— Vizió. —

Irta: *Kátsa.*

... Ott. Igen, ott áll még a Vajdáék kunyhója régi helyén, a zizegő nádas partján, hol kihalt a táj s néma csend borult a kietlén pusztaságra. Hőlepel takarja a nagy mindenséget.

Mécsvilág pislog az ablakban. Benn az öreg Vajda ül a loczán s kurta pipájából nagyokat pöfékel. Tétlenül nézi leányát, aki rokkájával foglalatostokodik. Föl se néz, csak bogozza a szöke fonalat, akárcsak selymes szöke hajfűrtjeit fonná csomóba. Hallgatnak mindketten.

A tüzhely vigan lobog s nem is veszik észre, hogy egy parányi szikra a földre pattant. A felhalmozott kender lángba borult s ijedt sikoltással rohannak ki az ajtón . . .

Elégett a hátulja a kis kunyhónak mely fábol volt, más baj nem történt. De elég nagy csapás ez is rajuk, télviz idején, mikor sivit a szél s behordja a nyitott oldalon a havat Farkasordító hidegben fogvaczogva gubaszknak a sarokban, az öreg Vajda meg a leánya. . . .

Ott. Igen, ott áll még a régi kastély, a park közepén. Emeleti termeiből kiszűrődik a fénylő világosság. Vigan vannak benn, egész társaság. Folyik a poharazás, tánc és a nóta. Dobog a padló, reng a földszint s vigan huzza az egyszál cigány.

A szöszke kislányt forgatja az urfi s a ropogással együtt danolja:

Én a Vajdát nem bánom,
Csak a lányát sajnálom
Ladiladilom!

Nekividul a more is, az egész társaságot magával ragadja a hév s minden zug szászorosan viszhangozza: Ladiladilom . . .

Ott. Igen, ott ül megint az egész társaság, főúri pokroc a lábak alatt ideális borok, szép asszonyok. A more sztrájkol, de helyette egész banda huzza: Ladiladilom.

Az urfi egymagában járja, a szöke tündér most nincs itt, eltűnt. Volt. Nincs . . .

De szelleme, lelke ott van, még a levegő is azt suttogja: Ladiladilom. És folyik a poharazás, tánc és a nóta. Vigan járják a párok, csak az urfi marad egyedül. Óda áll a banda elé s egyre buzgatja:

Ó volt ám az a zimberi-zombori
Szép kis lány, no de jó kis lány,
Az a fess kis lány, az a rosz kis lány
Ladiladilom- Ladiladilom.

H i r e k

Olvasóinknak, előfizetőinknek s összes barátainknak boldog ünnepeket kívánunk!

(Lapunk legközelebbi száma január 4-én jelenik meg.)

— **Halalozás.** Nagy Sándor ev. ref. lelkész, élte 82. évében Csökölyben elhunyt. A nemeslelkű öreg ur nagy népszerűségnek örvendett mindenfelé. Iskoláit Pápan végezte Petőfi Sándorral és Jókai Mórral együtt, ahol lakótársak is voltak. Szívesen regélt mindig a régmúlt időről és eseményeiről. Miután ev. ref. lelkésznek választott, meg-nősült; mindkét fiának keresztapja Kossuth Lajos volt, kivél Nagy Sándor szoros barátságot tartott fenn. Az elhunytban Nagy Lajos lábodi ev. ref. lelkész, a belső somogyi ev. ref. egyházkerület esperese atyját, Bosznay csökölyi körjegyző apósát gyászolja.

† **Szaák Elek** nyug. m. kir. honvéd-őrnagy tenetéseire gyűlt össze f. hó 14-én a nagyszámú gyászoló közönség Dr. Horváthné Szaák Lujza köré, aki a boldogultban édes atyját gyászolja. Az öreg ur, ki csendes visszavonultságban s családjá körében töltötte napjait városunkban, 82 évet ért meg s csak az utóbbi időben gyötörte a pusztító kór, melynek — hosszú s tevékeny pályafutás után — végre is áldozatul esett. Már kora ifjuságában katonának állott s mint kezelőtiszt érte meg a 48-49-iki szabadság harc kiütését. Átlépven a magyar honvédségbe, mint Górgói hadtestének tisztje a fegyverletétel után bujdosni volt kénytelen, míg királyi kegyelemben részesült. Az ujjonnan szervezett m. kir. honvédséghez mint főhadnagy neveztetett ki s több vidéki állomás után a honvédelmi minisztérium számvevőségéhez osztott beszámtanácsosként. Itt szolgált mindaddig, míg betegsége nyugalomba vonulni nem kényszerítette. Nyugdíjas éveit részint a fővárosban, ahol családjá él, részint Vácon — hol neje is meghalt — és Csurgón töltötte. — A mélygyászba börtölt családon kívül számosan kísérték le a koporsót a vasutra, ahonnét Vácra szállították s másnap el is temették neje mellé. A váci 6. honvédhuszárezred két százada bajtársi kegyelettel adta meg az egyszerű, de felemelően megható katonai tisztelgést. A bajtársi kegyelet e nemes vonása ragyogott a kfvont kardok csillogásában, a harciérenyt köszöntötte a fegyverek ropogása, midőn disztüzzel jelezték a koporsó sirba tetelét. A nagy idők egy derék tanujával ismét kevesebb van az élők között. — A temetést Cseplits János vállalata rendezte s oly impozáns külső fényvel, hogy bármely nagy városban is megállta volna helyét.

— **Sylvester-estély.** A Somogy-Csurgói Korcsolya-Egylet f. évi december 30-án tombolával összekötött szilvester-estélyt rendez a Korona-vendéglő nagytermében, melyre az egylet tagjai ez uton is meghívotnak azzal, hogy minden tag vendéget is hozhat magával. Belépődj; személyjegy 2 (kettő) korona, családjegy 4 (négy) korona. Kezdeté este 8 órakor. Külön meghívók nem bocsátotnak ki

— **Hangverseny.** A Lórántffy Zsuzsanna egylet vallásos estélye vasárnap folyt le a főgymnasium rajztermében, nagyszámú közönség érdeklődése mellett. A hangverseny igen jól sikerült s mindvégig magas színvonalon állott. A Moyzes tanár vezetése alatt szereplő női kar három számmal vett részt a műsorban s a bájos hölgykoszoru összhangozó énekével méltán kiérdemelte a tapsokat, Kenese Hulda egy lyrai zeneképet (A Genfitón) s Liszt 8-ik magyar rhapsodiáját játszotta zongorán, majd közkívánatra Tóth Lajosnak Impromptujével toldotta meg a műsort. Ügyes játékaért s folyton tökélyesedő technikájáért — mely a művészi pulpitushoz vezet — ószinte elismerést aratott. Barla Laura és Lenke két duettet énekeltek Bosznay Istvánné zongorakiséréte mellett. Kellemesen csengő hangjuk még behizelgőbbé tette kü-

lönösen Mendelssohn classikus szépségű ketősét s a közönség nem fukarkodott tetszésének kifejezésével. Ifj. Vida Károly Váradi Antalnak „Az Utolsó sor” című drámai köteményét nagyon ügyesen szavalta s ezt külön is hangsúlyozandónak tartjuk, mert az előadás művészetét a tökéletesség magas fokáig vitte. Bosznay Istvánné Verbay Ilka 2 Chopin darabot játszott a nála már megszokott virtuozitással. A Fantaisie impromptu s az egyik Mazurka lágy akkordjai s a teremben uralkodó kellemes félhomály képzeletben egy barátságos, meghitt szalonba vezette az embert, ahol élvezettel hallgattuk a classikus causeriet. Kenese Hulda ifj., Vida Károly és Moyzes Miklós zongorán, hegedűn és harmoniumon adták elő a Nocturnet a Szent-ivánéji álomból s precíz összejátékukkal kiégyesítették a siker teljességét.

— **Sylvester estély.** A kaposvári nemzeti kaszinó f. hó 31-én este saját helyiségében sylvester-estélyt rendez, melyre a kaszinó tagjai családjaikkal hivatalosak.

— **Művész- és táncestély.** Adjuk tudatára mindenkinek, akiket illet, hogy a kedves és szeretett közönségünk mulattatására és a Balaton-Kereszturi Fürdő-Egylet vagyonának gyarapítására ez esztendő Szilveszter napjának éjszakáján a marcalii „Korona” szálló nagytermében művész- és táncestélyt rendezünk. Guthi és Rákosi írócég pompás mulattató bohózatát „A képviselő ur” at fogjuk műkedvelő előadásban bemutatni. A mulatság zártkörű leszén, a meg nem hívtak teljes kizárásával. A bblépő díjat 2 koronában szabtuk meg, a melyet előzetes jegyváltás mellőzésével az előadás napján és helyiségében esti 7 órától kezdve lehet lefizetni. — A felülfizetés nem tilos, inkább a közérdekű célunk okából kívánatos. A függöny pontban 8 órakor fog felgördülni. Kérjük szeretettel a közönséget, ne terheltesseken mindnyáján megjeleni. A rendező-bizottság. Ghymes és gácsi gróf Forgách Károlyné Migazzi Eugenia ögrófnő öméltósága védnök. Herceg József a B. K. F. E. elnöke Dr. Név Zoltán rendezőbizottsági elnök

— **Meghívó.** A Csurgoi Népnevelési Egylet f. hó 23-án, kedden d. u. 3 órakor ruhakiosztással egybekötött közgyűlést tart a főgymn huttani termében, melyre az egyesület tagjait és minden érdeklődő emberbarátot tisztelettel meghív. Felkérnek az érdeklődők a minél nagyobb számban való megjelenésre, mert legnemesebb célok egyikét szolgáló egyesület a feloszlás küszöbén áll. Teljes reménységgel vagyunk azonban, hogy jószívű embertársaink nem engedik ennyire jutni a dolgot, mert bizonyára, mindenkinek megindul a szive a nyomor láttára s nem sajnálja filléreit, főleg akkor, midőn szegény sokszor anyátlan árvák fölségeléséről van szó, akik kétszeresen, háromszorosan érzik a nyomor súlyát. Ismétetlen felkérünk tehát mindenkit a megjelenésre, mert ez a közgyűlés lesz hivatva, tekintet nélkül a megjelenek számára, dönteni a fölött, hogy az egylet fenálljon-e, vagy megszűnjék. Hisszük, hogy nincs közöttünk senki a ki közönyös tudna maradni ezzel az ügygyel szemben s így a legjobbakat reméljük a jövőre nézve és nem félünk attól, hogy az a szegény éri községünket, miszerint lakóinak közönyösége, kérgesszívűsége miatt fel kelljen oszlatnunk ezen nemes célu egyletet.

— **Teaestély.** Nagyatádi tudósítónktól a következő levelet vettük: „Nagyatád 1902 december 20. Kedves szerkesztő! Karácsony hetében vagyunk! Meg vallom, sok fejtörést okozott, hogy milyen ajándékkal lepjem meg k. szerkesztőt, míg elhatároztam, hogy egy „karácsonyi levéllel” kedveskedem ezuttal. Megbocsásson, hogy ismét mulatságról csevegek, de mi szerfölött mulatós emberek vagyunk. A hétköznapi gondokat hamar felejtjük és örömmel ragadjuk meg az alkalmat, ha bálozásról van szó. Van egy derék egyletünk: az „Izr. Krajcár-egylet”, egyszer ad életjelt magáról évenként nyilvánosan, midőn beköszönt a hideg tél és a szegény kisdedek fáznak... felruhazza őket ilyenkor meleg ruháskákkal. Szombaton teaestélyt rendezett az I. K. E. a „Központ”-ban, Csinosan terített és dúsan megrakott asztalok, szép leányok egész se-

rege várta a vendégeket. Nagy társaság volt együtt; annyi szép asszonyt és leányt rég láttunk együtt! Csakhamar nagy mozgás keletkezett: fehér köténes leánykák hozták a gözölgő teát; mindenki szívesen szüresöltgette, hisz a szegény gyermekekért hoztak ajándékot. Sütemény és csemege is volt — Mindenkinél kinaltak és senki sem tudott ellentárhni a kísértésnek. Gerbeaud-nál képzeltük magunkat: eleinte 20 fillér volt egy sütemény ára, később azonban 40-50 filléren alul nem is adták, ha még oly szépen kértük is. A gyümölcsbörzén is hallatlan drágaság uralkodott: almát 20 fillérért kinaltak és vettek, habár csak közönséges „somo gyói óma” volt! Ha még tiroi kalvii lett volna! — Tea után jött még csak a java! Különféle tortákat bocsátottak aruba; (többek között Dr. Csillagné-ét Csurgoról, ki mint az egylet egykori titkára egy szép példánnyal lepte meg az egyletet, mely méltó díszre volt az asztalnak.) Itt látszott csak meg, milyen üzleti szellemmel vannak leányaink felruházva. Háromszor árusítottak el egy-egy tortát „10 korona először... másodsor”... hangzott az árverező leányka a karól, míg — 16 koronát sepertek be a pénztárba. Így magyarázható csak meg, hogy 92 korona jövedelemmel dícselkedhetik az I. K. E., holott egy fillér kiadása sem volt. Majd asztalbontásra került a sor és megkezdődött a tánc; jártak hévvel és lelkesedéssel, míg a hajnal betekintett a nagyterembe. 6 óra felé már az utcán játszott a cigány, egy barna kis leány ablaka alatt... Ejjeli zene volt — reggel! Lelkiismeretesen beszámoltam minderről; még csak azt említem meg, hogy Dr. Löwy Ferenc urnak, az egylet elnökének köszönhetjük ezt a szép estélyt, mely nem egyhamar megy feledésbe. Új esztendőre ismét szolgálhatok apró-cseprő dolgokkal, addig is szíves üdvözléssel maradtam hí tudósítója — Sándor.”

— **Képviseletestületi tagválasztás.** A napokban választották meg községünkben a képviseletestületből az idén kilépő 8 rendes és 2 póttagot. Három párt versengett a győzelemért s ugyanannyi liszta forgott kézen. Megválasztották: Barány Gyula, Kovács József, Dr. Kovács Henrik, Bosznai János, Marics János, Fülöp János, Cukk Mihály, Nagy János, póttagok: Takács János, Szabó Antal.

— **Kérelem.** A Somogy-Csurgoi Körcsolya-Egylet f. év december 31-én a Szilveszter-estély alkalmával tombolat rendez, azért a választmány, mint rendező bizottság tisztelettel felkéri az egylet tagjait hogy szíveskedjenek tombolatárgyakat adományozni. — A névvel ellátott tombolatárgyak dr. Héjjas Imréhez az egylet igazgatójához küldendők.

— **Jótekonyság.** Az új évi üdvözlétek megváltása címén Németh Zsigmond alsóki lelkes 3 koronát juttatott hozzánk szegény gyermekek fölruházására. Ugyancsak erre a célra adakoztak még Fried Albert 2 kor. Tikker János 1 kor. T. E. 1 kor. U. H 1 kor. D. S. 1 kor. Az összegeket illetékes helyre juttatjuk s ezuttal is kérjük a közönséget, hogy adományaikkal az inségesek nyomorán segítsenek.

— **Köszönet nyilvánítás.** Özv. Konlechner Frigyesné urnó a csurgói önk. tűzoltóegyletnek 40 koronát, az első magy ált. biztosító társaság 30 kor. adományozott. Ugyanezen hazafias biztosító társaság az általa tűzoltók segélyezésére létesített alapítványból, a tűznel megsérült Karbucky Andornak 28 k. s Achhammer Sándornak 24 k. segélyt utalványozott. Mind eme adományokért halás köszönetét nyilvánítja a tűzoltó-parancsnokság.

— **Hamis forintok.** Nagyatádról írják: Egy hónap óta az egész vidéket elárasztották hamis ezüst forintokkal, ami azt mutatja hogy a közelben egy jól szervezett banda működik. A vizsgálatot már megindították, de mindeddig nyomuk sincs a készítőknél.

— **Nyilvános köszönet.** Boldogulj apósom, Szaák Elek nyug. honvédőrnagy halálával bennünket ért gyászban oly sokan voltak részvételükkel vigasztalásunkra, hogy indítva érzem magamat úgy egyeseknek, mint a testületek közül a főgimnázium t. tanári karának és ifjuságának, valamint az önkéntes tűzoltóegyletnek halás köszönetemet

nyilvánítani a magam s a Sziák-család nevében. Dr. Horváth József főgimn. tanár.

— **Megfagyott család.** Szulimán község határában a mult heti hidegben egy koldus családot az országot mellett egy nyitott pajtában megfagyva találtak. A csendőrség kórházba szállította a szerencsétleneket, kik közül az egyiket nem lehetett többé életre kelteni.

— **Képviseletestület választása.** E hó 17-én ejtettek meg Nagyatádon a képviseletestület választását. 8 rendes és 4 póttagot választottak. A régi tagok néhány kivételével kibuktak. Négy fele névsor szerint szavaztak. Megválasztottak: Acél Adam, Steiner Miksa, Horvát Ferenc takács, Gasparics József, Takács József, Burics János, Bosnyák Antal és Cserenkó József; póttagok: Dr. Bientfeld Mor, dr. Noszlopy Gáspár, Csatos János, Rakar Pal. — A bíró és előjárósági tagok választása december 30-ra tüzetett ki.

— **Fogyasztási szövetkezet.** Az utóbbi időben gombamodra terjesztődnek az alhírek. Többek között a fogyasztási szövetkezet réme is kísért a kereskedők körében, akik érdekeiket látják ezzel veszélyeztetve. Amint értesülünk, az illetékes tényezők utána jártak a dolognak s ime kísült, hogy az egész nem egyeo közönséges kacsnál. Egyébként ez ügyben a következő nyilatkozatot tettük: Azon teves, és nyilván rossz akaratú híresztelésekkel szemben mintha a polgári kaszinó tagjai egy szövetkezeti bolt felállítását szándékolnak, avagy ily eszme részükről még csak támogatásban is részesülne, az igazsághoz híven kijelentem, hogy ilyesmiről annál kevésbé lehet szo, mert a kaszinó tagjai legnagyobbbrészt iparosok és kereskedők lévén, nemhogy ez utóbbiaknak ártani, de sőt hasznukra törekedni erkölcsi kötelessége a casinónak. Csurgo 1902. dec. 23. A Polgári Casino Elnöksége

— **A Jégről** immár nem beszélhetünk, mióta a jól ismert piros zászlót bevonták. Megszűnt a vig élet, egyhangú néma most a táj. De remélhetőleg nem sokáig tart s újra viszontláthatják egymást a sima parketten a korcsolyázás hívei.

— **Szerencse a szerencsétlenségben.** Motisán Gabor madarászi lakos cséplőgép fűtő szeptember havában szerencsétlenül járt, amennyiben a cséplőgép balkarját elszakította, s ennek következtében meghalt, feleségét és kiskorú gyermekeit nagy nyomorban hagyva. A nyomor azonban hamar meglett szüntette, miutan Motisán Gabort, mint cselédet a gázdaja biztosította a munkaspénztárnál s azonkívül mint gépfűtő is biztosítva volt: eme kétszeres biztosítás alapján özvegye a munkaspénztártól 800 korona haláleseti segélyt kapott, a melyet az igazgatósági titkar folyo hó 7-én személyesen kézbesített a szegény özvegy asszonynak. Begyes Mihály Nyir-béteki lakos gazdasági cselédet pedig egy legurult fagerenda nyomta agyon s ennek a szerencsétlen cselédnek az özvegye is megkapta a pénztártól a 400 korona haláleseti segélyt. A munkaspénztárnak tehát bő alkalma van nemes hivatásának gyakorlására.

— **A magyar közönséghez.** Minden magyar ember tegye a szívére a kezét és valija meg őszintén önmagának: szabad-e tétlenül úsznunk tovább, hogy ebben az ezeréves magyar hazában hogyan hanyatlak a magyar faj uralma? Pusztulunk anyagilag, súlyedünk erkölcsileg és lépésről-lépésre veszítjük a talajt lábaink alól. Visszavonásba és viszálykodásba merülünk; holott minden erőnket egyesítve kellene megfeszíteni arra, hogy a miénk, a magyar fajé legyen az uralom földben, iparban, kereskedelemben, pénzügyben, politikában egyszóval a nemzeti élet minden megnyilatkozásában. De ha ezt akarjuk, akkor a léha közömbösségnek, az unott nembánomságnak egyszer már véget kell szakítanunk. A magyar társadalmat, a művelt magyar középosztályt e tekintetben súlyos, mulasztás terheli. Evtizedeken át türte azt, hogy agyába, szívébe, családi szentélyébe a nemzetietlen és erkölcsstelen szellem behatoljon és ott gyökeret verjen, hogy azután kiforgassa tisztá, nemes, nemzeti, ősmagyar gondolkozásából és ez által

könnyű szerrel idegen szellem, idegen érdekek vontató köteleire fűzve. A saját pénzén, a saját erejével növelte nagyra a magyar közönség azt a sajtót, a mely a komoly, higgadt hazafias gondolkodást költötte közéletünkbe és helyette belevitte a lehaságot, a könnyelműséget, a nagy nemzeti érdekek semmibevevését, a nemes, hazafias törekvések kigunyolását. Csakis a magyar nemzeti gondolkodás eme szomorú átalakulása magyarázza meg mai közállapotainkat; csakis nemzeti gondolkodásunk eme megromlása tette lehetővé, hogy a magyar kézből kisiklik a magyar pénz, a magyar föld, az ország szellemi és anyagi vezetése. Bartha Miklós és Holló Lajos orsz. képviselőnk egy évtizednek nehez munkáját szentelték arra, hogy a sajtóban megteremtessenek egy olyan organumot, amely a magyar faj ezen önvédelmi harcának legyen zászlóvivője. Az általuk teremtett „Magyarország“ nem egy szűk körű politika hirdetője, hanem az egész magyar társadalom lelkiismeretének és közfelfogásának szintje megnyilatkozása. Mersékelt a formákban, de bátor az igazság hirdetésében következetes a nagy celok szolgálatában. — A „Magyarország“ nem csalja a közönséget vasári ígéretekkel a maga körébe; szomorú is volna, ha a művelt közönség cifra értéktelen ajándékokkal engedné magát és magyar lelkületét félrevezetné. A „Magyarország“ szerkesztősége kiváló ujságot akar nyújtani a magyar közönségnek. Hiszen ma már általánosan elismert dolog, hogy zsurnalisztikailag a legjobb lap a „Magyarország“, amely a család minden tagjának kiváló szellemi élvezetet nyújt. Ez a lap szándékosan kerül a léha, erkölcsstelen és üres ércelődéseket, mi a magyar ember lelkéhez sohasem illett. E helyett válogatott, bő olvasmányokat, kitűnő regényeket, tárcákat, szellemes apróságokat és elsőrangú megbízható értesüléseket közöl hasábjain. A „Magyarország“ szerkesztőségének elnöke Lovaszy Márton dr. orsz. képviselő, felelős szerkesztő áll, kit a legelső magyar írói gárda vesz körül és támogat a munkában. Minden értesítés a lap részére, elfizetés és más küldemények csak ezen címen küldendők: „Magyarország, napilap, Budapest.“ — Minden további címezés fölösleges. — Elfizetési árak a rendesek. Egy óra 2 kor., 40 fill., negyedévre 7 kor., félévre 14 kor., egész évre 28 kor. — A magyar társadalom bizonyára sorakozni fog a „Magyarország“ nagy céljai köré és támogatásával lehetővé teszi azok megvalósítását.

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a **Ferencz József keserűviz** valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmúlja. Kérjünk határozottan **Ferencz József keserűvizet**

— **Virágbarátok!** A „*Flóra*“ virágtrágya kivonat használatát bamuatos hatással van a virágok fejlődésére, színpompájára és illatára. Postán bermenve küldi 1, 2, 3 és 4 korona ellenében Watersdorfer D. Pal droguista, Budapest, VII, Kerepesi-ut. 8/a.

A SZERKESZTŐ POSTÁJA.

Összes munkatársainknak boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk s midőn eddigi szíves támogatásukat hálással köszönjük, a második évtizedben is kérjük minél gyakoribb közreműködésüket.

Niobe. Szépen köszönjük. Jó ünneplést és mulatást!

Almáncor. Am'nt mondtuk, mert lehetetlen volt ily későn beszoritani.

Andronikus Újévre biztosan várjuk az ígért, Boldog ünnepeket.

Sándor. Mi van azzal a bpesti címmel?

Hallfax. Ne féljen, szigorúan betartjuk az inkognitót. A kéziratához csak holttestünkön keresztül juthatni!

Reminiscencia. Lapzártakor érkezett, lehetetlen volt már közölni. Az újévi számban jön, a díktálóra való tekintettel, akit üdvözlünk.

Klea. A tizenharmadik órában vett küldeményt csak nyugtázni érünk rá. Kérjük teljes címét tudatni, hogy levélben felelhessünk, Addig is üdvözlöl!

NYILTÉR*)

Nyilatkozat.

Bozzay Pál somogy-bükkösi földes urat f. hó 20-án délután a csurgói Korona szálloda éttermében többek jelenlétében felpofoztam s a helységből kutyakorbáccsal kikergettem, így akarván őt lovagias mérkőzésre kényszeríteni az ellenem elkövetett szemtelen magaviseleteért.

Sajnos céloimat elnem érhettem, mert Bozzay Pál a sértést gyáván zsebvégvágva még csak védekezni sem mert s beigazolta azt, hogy a korcsmáros fia ha földes urrá leszek és lovakat hajt, még nem elég nemes arra, hogy a legsúlyosabb sértést is el ne tűrje.

Csurgó 1902. dec. hó 23.

Dr. Ehn Kálmán.

Nyilatkozat.

Olvasva a Magyarország f. évi dec. hó 23-án megjelent 304-ik számát, melyben Bozzay Pál nyilatkozik, hogy a Dr. Ehn Kálmán orvos által rajta elkövetett tetteles insulust hasonlítóval viszonyozta volna, mint a szemtanúk egyike kijelentem, hogy ez valóltan, mert a Bozzay Pál részére adott pofonok viszonyozva nem lettek tehát az insultus tisztán Dr. Ehn Kálmán részéről történt.

Csurgó 1902. dec. 23.

Krausz Jenő.

Nyilatkozat.

A „Magyarország“ f. évi dec. hó 23-án megjelent 304-ik számában Bozzay Pál nevű egyén egy hazug nyilatkozatot tesz közzé, nyilván azért, hogy gyávaságát fedezve a rajta elkövetett tetteles sértésért fegyveres elégtételt kérnie ne kelljen.

Szép dolog a nyilatkozás, de a pofára mért ütéseket s egy nyilvános helyiségből kutya korbáccsal történt kikergetést nem mos le.

Ha ez a nyilatkozó egyén oly készséggel lenne a fegyveres elégtétel adás avagy vevésre, mint ahogy nyilatkozatában említi, kezemet bizonyára nem piszkolom meg rajta, s e reám nézve is keblemetlen és drastikus eszköztől elálllok, de ime még erre sem reagál s az ütéseket szó nélkül eltűri, holott az utolsó fereg is igyekezne az őt megtámadó, az őt megütő ellen védekezni.

Köszönöm a beismerését annak, hogy megraktam, de abban már hazudik, hogy a tettelességet viszonyozta, hogy az insultusra hasonló inzultussal felelt. Hogy ily későn jött a szerenese őt megraknom, az is csak gyávaságát igazolja, mert évek óta kerül.

Hogy mi alapon meri állítani, miszerint engem oly embernek tart, kinek elégtételt adni nem lehet, egyszerűen nem értem, mert én nem is kértem. Hogy az elégtétel adásra alkalmas vagyok-e vagy sem, azt a becsület bíróság melynek összehívása iránt már intézkedtem, lesz hivatva eldönteni.

Csurgó, 1902. dec. 23.

Dr. Ehn Kálmán.

*) Ezen rovatban közölték nem vállal felelősséget a Szerkesztő

Nyilatkozat.

Alulírott ezennel kijelentem, hogy a „Korona“ kávéházban f. évi november hó 28-án d. u. 4 órakor a Polgári Casinóról tett sértő nyilatkozatom nagy foku felhevülésem következménye volt, azt megbántam, és a Polgári Casinótól mint erkölcsi testülettől úgy annak mindenegyres tagjától nyilvánosan bocsánatot kérek.

Csurgó, 1902. december 17-én.

Előttünk:

Stern Ignácz

Klingelbrunner Antal

Haldsz Béla

306 v. 1902.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csurgói kir. járásbíróóság által 1901 V. 3353 számú végzésével Zerkovitz Albert n. kanizsai lakos végrehajtató javára Weisz Jakab és neje Gyékényesi állomási lakos ellen 3183 kor. tokekövetelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési vajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1051 korra becsült szobabeli butorok fehérműek edények és poharakból álló ingóságok nyilvános árveres útján eladatnak.

Mely árverésnek csurgói kir. j. bíróság 1901 V. 3354 számú kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen vagyis gyékényesi vasuti állomásnál leendő eszközzésére.

1903 évi január hó 2 napján délután 12 órája

határidőül kitűzetik, és ehhez a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX. t. c. 107. és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is eladatni fognak.

Amenyiben az elárverezendő ingóságokat mások le és felül foglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csurgón 1902 évi dec. hó 20-án
KERKÁPOLY kir. bir., végrehajtó.

885 sz. 1902 vhtó.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági vajtó az 1881. évi LX. tc. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a n. atádi kir. j. bíróság 1902. Sp. 4653 számú végzése következtében Dr. Kömmen Elek ügyvéd által képviselt Eisner Vilmos javára Müller s Társa ellen 490 kor. 05 fill. s jár. erejéig fogantatosított kielégítési vajtás útján le és felül foglalt és 2014 k.-ra becsült következő ingóságok u. m. férfi ruhaneműek, butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a n. atádi kir. j. bíróság 1902-ik évi V. 4234 számú végzése folytán 490 kor. 05 fill. tokeköv. ennek 1901 évi aug. hó 28 napjától járó 5 0/0 kamatai, eddig összesen 102 kor. 80 fill.-ben biroilag már megállapított költségek erejéig N. atádon alperes lakásán leendő eszközzésére

1902 évi december hó 22-én d. e 8 órája határidőn kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881 évi 60 tc. 107 és 108 §-ai értelmében a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett becsáron alul is elfognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttél vagy irában beadni, vagy pedig szóval bejelenteni a törvényes következmények terhe mellett el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt N. atádon 1902. évi dec. 8-án
SZABÓ JOZSEF.
kir. bir. végrehajtó.

642 sz. v. 1902

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó a 1881. évi LX. tc. 102 § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csurgói kir. bíróság által 1902 V. 493 számu végzése által Dr. Felix Schullerus ügyvéd által képviselt Nagy Szabeni földhitelintézet Nagy Szabeni v. hajtató javára Csók János s neje Sztpáli lakosok ellen 585 kor. tőkekövetelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési v. hajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 691 kor.-rabecsült házi gazdasági állatok és szerelvényből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a csurgói kir. bíróság 1902. V. 494 számu kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén vagyis Páspálon leendő eszközlésére.

1902 december hó 31 napjának délelőtt 10 órája

határidőn kitűzetik és ehhez a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881: LX. tc. 107 és 108 §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak

Az elárverezendő ingóságok vételára készpénzben illetve az 1881 évi LX. tc. 108 §-ban megállapított feltételek lesz kifizetendő.

Együttal az 1881 évi LX. tc. 111 §-ának rendelkezéséhez képest felhivatnak mindazok, kik az elárvereztetni rendelt ingóságok vételárából v. hajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés kezdetéig alulirt bir. v. hajtónak egy példányban irásban adják be vagy addig szóval bejelentésék.

Csurgón 1902 évi december hó 13
FONYO ISTVÁN
kir. bir. végrehajtó.

Hirdetések.

Ingyen és bérmentve kap

mindenki egy kezelési könyvecskét, melyből bárki képes

**Legfinomabb
Likőröket és Rumot**

hideg uton minden készülék nélkül még a legkisebb mennyiségben is ország-szerte ismert arómájmmal előállítani.

WATTERICH A

Budapest, VII. Dohány-utca 5. sz. alatt

HAZAI IPAR

LASZKA JÓZSEF

kárpitos butorraktáros, és kocsigyártó

Alandóan raktárt tart mindenféle kész butorokból.

Elvállal a szakmájába vágó mindenféle

kárpitos és kocsigyártó

munkákat jutányos áron ugyszintén ezen ágban vágó minden javításokat is.

MAGYAR IPARI

A hazafias nézőközönség becses partfogását kéri.
10-12

SZŐLŐOLTVANYOK

szőlővany minőségben és európai nemes gyökeres és síma vesszők mélyen leszállított árákon. Oltványok ezre 90-100 frt. Mindenik a legkiválóbb bor- és csemegefajokból, fajtisztán teljes jótállással Ha a szállítvány a megrendelésnek meg nem felelne, úgy az oda- és visszaszállítási költséget, valamint a megrendelő által kifizetett összeget hiány nélkül azonnal visszafizet m. Így mindenki ebbeli szükségletét az én költségemen a hazához szállítva tekintheti meg.

ELŐKERITÉS.

Gleditschia esemeték és magvak.

Oriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át, úgy hogy a bekerített részek teljesen kulcsal zárhatók. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott útletési és kezelési utasítás mellékeltek. Bővebb tájékozás végett szíves fenynyomatú díszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek, rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül egy oly könyvet kap ezzel, ki címét egy levelező lapon tudatja, mely nincsen az a ház vagy család, a hol annak tartalmát hasznára ne fordítanák, városban, falun pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így meg azoknak is érdekében áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Diócsemeték Kétéves, óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyestése majd minden ga daságban az utóbbi időben rendkívül elterjed.

Cím: Lémelléki Első szőlőoltvány-Telep.
Nagy Kágya u. p. Székelyhid.

HIRDETESEK

felvételnek e lap.

KIADÓHIVATALÁBAN

Vágó Gyula

CSURGÓN.

Könyvnyomda, könyvkötészet, könyv- és papirkereskedés.

Ajánlja legújabb betűkkel és díszítésekkel felszerelt

●●●●● könyvnyomdáját ●●●●●

minden e szakmába vágó munkák izléses olcsó és pontos előállítására, —
ugy, hogy e téren bárkivel kiállja a versenyt. Továbbá

⇒⇒⇒ könyvkötészetét ⇐⇐⇐

a legegyszerűbből a élszkötésig készülnek könyvekötések A megében egyik legnagyobb

kész nyomtatvány raktárában

minden községi, ügyvédi, végrehajtói, tejszövetkezeti, és hitelszövetkezeti nyomtatványok nagy választékban kaphatók,